

Markó Béla

Komédia

Csontváry: Kis Taormina, 1904,
olaj, vászon, 71×99 cm, Pécs

*Az idő, mint egy láthatatlan tenger,
teszi-veszi az alkatrészeket,
és sorba rakja, amit szétszedett,
hogy amikor majd színes kockát rendel*

*egy újabb épülethez valaki,
legyen keze ügyében, mert csak abból
építhet, ami volt, diribdarabból,
s mennydörgő hullámain hallani*

*körös-körül, de végül mégis játék
ez az egész, gyermeknek szánt ajándék
a mindig újjászülető világ,*

*hiszen hozott anyagból alkot mindent,
s már-már kedvtelve nézem én is Istent:
hányszor ismétli a komédiát?*

Sötétítő

Csontváry: Ablaknál ülő nő,
1894 körül, olaj, vászon, 73×95 cm,
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

*Már elfordult a tájtól, és csak hátra
figyel, talán az el nem múló múlta,
míg a sötétítőn át mintha hullna
még tarkójára valamennyi sárga,*

*s mögötte éles pengéként kivillan
a kinti égszínkék a függönyrésből,
hogy vérpiros a ki sem csordult vértől
a könnyű blúz, mert éppen annyi szín van*

*belül is, mint amennyit megmutathat
egy tárva-nyitva kínálkozó ablak,
de minden formát fel kell titkon vágni,*

*s kibontani, akár egy női testet
a zöld ruhából, mit csak úgy ráfestett
a fennvaló, hogy megtanítsa látni.*

Az idő széthull

Csontváry: Az Olajfák hegye Jeruzsálemben,
1905, olaj, vászon, 118×115 cm, Pécs

*Galambok isznak a tükör hideg
öbléből, mintha úgy érhetne véget
minden, mi épült közben, hogy a képet
eltüntetik, s ha nem ismétli meg*

*a ház, a kő, a fa saját magát,
az idő széthull, és mind földre roskad,
amit csak korról korra összehordtak
az emberek, hogy azt az éjszakát*

*elrejtsek valahogy, de nem lehet,
a madarak a hűvös cseppeket
felcsippentik, s a tanítványok újra*

*itt lesznek: még nem világosodik,
néhányuk nyitott szemmel álmodik,
s a többi alszik az asztalra bújva.*

Belül van minden

Aba-Novák Vilmos: Fény, 1926,
olaj, vászon, 200,5×117,5 cm, magántulajdon

*Belül van minden, festékfoltos vászon
körös-körül a táj, és színfalak
a felhők, olykor még felizzanak,
aztán kihunynak, mert a forró rácson*

úgysem lehet kilátni innen lentről,
s nem is kell, ha egy-egy sugárdarab
a mennyezetről néha leszakad,
s olyankor tényleg félni kell, hogy eldől

a domb, a ház a földrengéses fényben,
mert lámpa csak, de kinek a kezében?
Vagy senki sincs fent? Senki sincs alul?

Csak zöldek vannak, barnák, sárgák, kékek?
Vörösek is, ahol egymáshoz érnek?
S amit kiáltunk, reánk visszahull?